

AW en convenant lokale teams

Dordrecht 15 mei 2025

Namen van ondertekenaars: An Theunissen, Cecile Ter Beek, Edith van den Berg, Ellen van der Vlist, Erwin Lots, Jeannette Vader, Lex van Eijndhoven, Pieter Houwers, Willem Loupatty

In het kader van de Hervormingsagenda Jeugd wordt een convenant lokale teams afgesloten. Verschillende partners, om te beginnen het Rijk, VNG, en de gemeenten omschrijven daarin met elkaar welke ambitie zij hebben als het gaat om de transformatie van het jeugd- en sociale domein. Ook de overige drie leden van 'de vijfhoek' (branche verenigingen, cliënten organisaties en beroepsverenigingen) en andere belangrijke partners zijn gevraagd zich te committeren. Ook aan de Associatie is gevraagd om zich in deze gezamenlijkheid mee uit te spreken. De Associatie Wijkteams is een vereniging van lokale teams die samen leren en ontwikkelen en die landelijk vanuit het perspectief van de lokale praktijken mee praten met het oog op de transformatie doelen. De Associatie neemt geen standpunt in 'namens de leden'. Het bestuur heeft als opdracht voortdurend te reflecteren op de missie en die te bewaken. Vanuit die inhoudelijke gedrevenheid achten leden van het bestuur (hierna te noemen: het bestuur) het belangrijk zich mee uit te spreken in het convenant. Zij doet dat met vier uitspraken.

1. We zeggen ja tegen de ambitie

Het bestuur van de Associatie Wijkteams herkent en onderschrijft de ambitie van het convenant lokale teams. Kort samengevat als: samen transformeren in het sociaal domein, door de blik en het handelen te verleggen. Van jeugd naar 0-100, van problemen naar krachten, van individu naar collectief, van ketens naar netwerken. Zij zal zich inzetten om die ambitie landelijk en lokaal uit te dragen, om zo bij te dragen aan de realisatie ervan.

Het werken aan de transformatie is dat wat leden van de vereniging bindt. In het '[brondocument](#)' dat de basis vormt voor de deelname van leden aan landelijke gesprekstafels, werk- en stuurgroepen, is dat als volgt omschreven:

Onze missie is dat inwoners in Nederland ervaren:

1. *Dat ze worden gesteund in het zelf realiseren van*
 - ✓ *bestaanszekerheid, zoals wonen & inkomen*
 - ✓ *betekenisvol meedoen oftewel participatie*
 - ✓ *het hebben van een sociaal netwerk met liefdevolle, duurzame relaties*
 - ✓ *jezelf en dus anders kunnen zijn. De samenleving accepteert variatie, neurodiversiteit, kwetsbaarheid en verdraagt het ongemak dat dat (soms) ook geeft, iedereen mag meedoen op de eigen wijze en het hoeft niet perfect.*
2. *Dat ondersteuning om bovenstaande te bereiken gericht is op de context (buurten, wijken, sociale verbanden). Niet alles is een individueel probleem. En als de context goed is, gedijt het individu beter.*
3. *Dat individuele ondersteuning om bovenstaande te bereiken, laagdrempelig beschikbaar is, bijvoorbeeld, zowel fysiek als digitaal binnen lopen bij een sociaal wijkteam en binnen vijf dagen een afspraak gemaakt.*
4. *Dat die ondersteuning samen met inwoners is afgestemd op hun eigen situatie, wensen en behoeften. Er is sprake van maatwerk, unieke antwoorden op unieke vragen, zonder de*

belofte alles op te lossen. Realistisch en bescheiden in de doelstelling, de inwoner is de expert.

5. *Dat beslissingen altijd samen worden genomen en dat de geboden ondersteuning door het lokale team altijd met toestemming van de inwoner worden uitgevoerd (ook wanneer er andere betrokkenen met aanvullende bevoegdheden erbij komen).*
6. *Dat niet altijd alles mogelijk is. Goed samenleven gaat ook over het rechtvaardig verdelen van de beschikbare middelen. Maar altijd wordt er samen onderzocht wat er wél kan. En dat blijkt dan weer verassend veel.*

2. We blijven realistisch en bescheiden

Het werken aan de transformatie beweging is een kwestie van lange adem. En een weg van vallen en opstaan. We durven ook onze kwetsbaarheid te tonen, en reflecteren periodiek op wat er niet haalbaar is gebleken. Het onderschrijven van een ambitie betekent in onze ogen dus niet het afgeven van resultaatgaranties. We lopen daarmee niet weg van onze verantwoordelijkheid, want: we blijven erbij, ook als het moeilijk is en niet alles (meteen) lukt.

1. Soms stuit je in de uitvoering op hindernissen, die je nopen een andere afslag te nemen. Dat moet uitlegbaar zijn.
2. Het vak van lokale teams is nog jong en volop in ontwikkeling. In de praktijk leren we steeds beter wat wel en niet werkt in het versterken van het dagelijks leven van inwoners. En we zien dat wat in de ene lokale context wél werkt, in een andere context een ander antwoord nodig heeft. Daarbij moeten afspraken uit het verleden niet belemmerend werken voor de beoogde beweging. Ook dat moet uitlegbaar zijn.
3. Iedere lokale situatie is anders; iedere gemeente en ieder lokaal team kent een eigen ontwikkelingsfase en ook de maatschappelijke opgaven. Een generiek geformuleerde missie vraagt in de uitvoering dus altijd om een lokale vertaalslag waarbij je met elkaar bepaalt welke elementen wel en geen aandacht behoeven, en/of in welke volgorde. Op die manier realiseer je concrete impact.

3. We blijven in beweging en doen dat samen

Een belangrijke les van de afgelopen tien jaar is het belang van het openhouden van de beweging. Een scherpe afbakening en definiëring zit je daarbij eerder in de weg. Dat geldt voor de kernopdrachten, voor de taken, voor de duur van betrokkenheid. Om maatwerk voor de inwoner te leveren, heb je (professionele) ruimte nodig. Dat mag geen vrijbrief zijn om verplichtingen niet na te komen. We (h)erkennen genoemde zorgen rond bepaalde groepen die benoemd worden in het convenant (jongeren op de grens van volwassenheid; inwoners met een levenslange en levensbrede beperking). Onze inzet is om in de lokale vertaling ook voor hen de genoemde beweging te versterken.

Een andere les van tien jaar praktijken ontwikkelen is het belang van samenwerken. Maatschappelijke impact realiseer je alleen met elkaar. In de [opdrachtoomschrijving](#) voor lokale teams (hierna: brede opdracht) besteden we daarom veel aandacht aan houding en gedrag. Lokale teams werken samen met inwoners, samen met partners, samen met gemeenten en Rijk. Met elkaar maken we mogelijk wat er nodig is. Dat vraagt om een goed begrip van ieders kerntaak en van daaruit in de 'groene zone' doen wat nodig is. Dat vraagt om voortdurend leren. In de brede opdracht wordt dat als volgt omschreven: *Daadwerkelijk samen leren is openheid en interesse tonen voor het perspectief van de ander en de bereidheid hebben om de eigen*

werkwijze aan te passen op verzoek van de ander. Samen leren is ook een noodzakelijke voorwaarde voor iedere professional om zich verder te ontwikkelen, om te kunnen blijven omgaan met spannende situaties en het mogen maken van fouten en hiervan samen leren. Het gaat bovenal om het verduren van werken in onzekerheid. Je weet niet precies wat het goede is, er zijn tegenstrijdige visies op wat het goede is en toch moet je samen optrekken. Dat vraagt een houding van nuchterheid en bescheidenheid en een grote bereidheid het eigen standpunt en visie te relativiseren, in spannende omstandigheden.

4. **We nemen onze verantwoordelijkheid**

Als vereniging hebben we een [strategische koers](#) waarin een belangrijke ambitie is het versterken van het vakmanschap in lokale teams van zowel praktijk als bestuur. In het verband van dit convenant willen we daar vier elementen uitlichten.

1. **Leergroepen:** in verschillende leergroepen werken leden van de Associatie aan verschillende thema's. We zullen dat blijven faciliteren.
2. **Monitoring:** we organiseren en onderhouden een landelijk Vertelpunt *samen leren van lokale verhalen*, waarin verhalen worden verzameld hoe lokale teams werken aan hun [brede opdracht](#). In combinatie met kwantitatieve data en duiding sessies geven die betekenisvolle data, op basis waarvan de ontwikkeling van lokale teams een nieuwe impuls zullen krijgen
3. **Visites:** om het onderling leren te versterken gaan teams bij elkaar als kritische vriend op visite.
4. **Ondersteuningslijn:** We dragen, via de ondersteuningslijn 'Stevige Lokale Teams' van de VNG, actief bij aan de Hervormingsagenda Jeugd.